Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 134 (1384) ♦ Вівторок, 23 липня 1996 року ♦ Ціна договірна

Олександр МОРОЗ:

Сьогодні, як ніколи, є потреба підтримати власного виробника. Законодавчу базу для цього підготовлено

Перебуваючи на Херсонщині Голова Верховної Ради України пильну увагу звернув на виробництво машин для села, зокрема комбайнів. Після зустрічі із спеціалістами-комбайнобудівниками Олександр Олександрович дійшов твердого висновку: треба до державного бюджету закласти рядок про комбайнобудування. Тільки тоді матимемо машину, яка вже нині за багатьма параметрами наближається до знаменитого «Джон Діра» американського походження.

Таку саму потребу в бюджетній підтримці вбачає глава українського парламенту і щодо зрошувальних систем. Адже це складні споруди, які зв'язані в єдине кільце, і вихід з ладу хоч якоїсь її частинки призведе до глобального руйнування цієї системи. А це — мільйони тонн українського хліба.

Нова Конституція — велика перемога. Але її треба розвивати далі

— Як я бачу організацію роботи Верховної Ради після прийняття Конституції? Ми повинні передусім вмонтувати в правове поле України Основний Закон, прийнявши для цього близько 50 законодавчих актів, це — і Закон про Кабінет міністрів, Закон про вибори, політичні організації, громадянство, Конституційний суд.

(Закінчення на 2-й стор.).

На фото: Олександр Мороз на полях радгоспу «Молода гвардія» Білозерського району оглядає зернозбиральний комбайн нового покоління.

"ПОЛЯНА" БІЛЯ МАЛЬОВНИЧИХ ГІР

Близько 10 санаторіїв об'єднання «Закарпаткурорт» і понад 20 санаторіїв-профілакторіїв відомчого підпорядкування діють в області. За своїм профілем вони поділяються на гастроентерологічні, кардіоневрологічні, лікування периферійної нервової системи та патології опорно-рухового апарату.

Санаторій «Поляна» в однойменному селищі Свалявського району — один з кращих курортів Закарпаття. Розташований він в долонях мальовничих гір Кічери, Лисої та Крехей, багатих на казковий рослинний світ та цілющі мінеральні джерела, води яких легенди нарекли живими. Вони вигідно відрізняються від таких самих значно більшим вмістом вивільненого вуглекислого газу, присутністю елементів бору та фтору, вищою загальною мінералізацією, що в комплексі дає переваги навіть над відомою «Боржомі» та кисловодськими нарзанами.

(Закінчення на 3-й стор.).

У номер

Добрий знак: у політики з'явився жіночий шарм

Триває дводенний офіційний візит в Україну голови бундестагу Федеративної Республіки Німеччина пані Ріти Зюсмут.

Відбулася її бесіда з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом. Під час розмови, зокрема, обговорювалися шляхи подальшої розбудови україно-німецького співробітництва, можливості надання йому більш конкретного спрямування. Йшлося також про активізацію міжпарламентських зв'язків.

Пані Зюсмут зустрілася з Прем'єр-міністром України Павлом Лазаренком та міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком. Гостя відвідала Німецьку євангельсько-лютеранську церкву, побувала у Посольстві ФРН в Україні, поклала вінок до могили Невідомого солдата.

Сьогодні спікер німецького парламенту зустрінеться з членами Комітету Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД за участю представників парламентської групи «Україна—Німеччина», політичних партій та фракцій.

За підсумками візиту плановано спільну прес-конференцію Ріти Зюсмут і Олександра Мороза.

Про що домовляться два прем'єри?

Сьогодні розпочинається дводенний офіційний візит Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка до Республіки Болгарія. Під час візиту заплановані зустрічі і переговори з Президентом РБ Желю Желевим, Головою Ради міністрів Жаном Віденовим, Головою Народних зборів Благовестом Сендовим, міністром закордонних справ Георгієм Пірінським.

Будуть всебічно проаналізовані стан та перспективи співробітництва у таких галузях, як паливно-енергетичний комплекс, машинобудування й конверсія, сільське господарство й перероблювання його продукції, транспорт, зв'язок, освоєння природних ресурсів. Розглядатимуться також питання подальшого розширення взаємодії у галузях науки, освіти та культури.

(Закінчення на 5-й стор.).

Урожай-96

Радість велика: хліб вродився!

Більш як три десятки колективних сільськогосподарських підприємств Полтавщини виконали свій обов'язок перед державою. Серед перших — «Батьківщина» з Котелевського, «Україна», «Імені Ватутіна» з Хорольського, «Світанок» з Лубенського районів. У Полтавській області у державні засіки засипано близько 100 тис. тонн збіжжя із 340 тис. тонн, передбачених державним замовленням. Ранніх зернових зібрано на 40 відсотках площ, середня урожайність становить 25 центнерів з гектара.

Конституція – закон для кожного

Захистіть і кримсько-татарську!

Ухвалення Конституції України — це виняткова подія, яка дасть можливість нашій державі ще тісніше й плідніше співробітничати з усіма країнами світу. Надзвичайно важливим вважаю зафіксоване у статті II поняття «корінні народи», до яких меджліс, спираючись на світову практику, зараховує українців і кримських татар. Адже лише у двох народів немає іншої землі, крім тієї, де вони мешкають. У всіх інших жителів України є держава: у росіян — Росія, у вірмен — Вірменія, греків — Греція, німців — Німеччина тощо. Звичайно, ми за те, щоб усі вони жили в нашій державі, визнаючи суверенітет і територіальну цілісність України, як це заведено в усьому світі.

І ще про одне. Кримські татари протягом десятиріч домагалися, щоб їх називали не просто «татарами», а «кримськими татарами». Нарешті справедливість узяла гору. Проте, на жаль, в українських паспортах графи про національність немає. Розуміємо, що сьогодні щось змінити дуже складно, але надалі, можливо, приймуть новий варіант українського паспорта, де буде і ця графа. Дуже хотілося б, щоб до нашої думки прислухалися у Верховній Раді України, тим більше, що це стосується не лише кримських татар. До речі, така постановка питання не суперечить Конституції України.

Сподіваємося, що в Автономній Республіці Крим після прийняття нею Конституції буде захищено і кримськотатарську мову. І не на папері, а на ділі. Бо що виходить: в усіх державних установах панує російська, винятково нею ведеться вся документація. Українська і кримськотатарська мови стали — парадокс! — мовами домашнього вжитку. Так не повинно бути!

Мустафа ДЖЕМІЛЄВ,
голова меджлісу кримськотатарського народу.

Буде пожива для суду

Я завжди був за те — щоб прийняти Конституцію України якнайшвидше — вона стабілізує відносини між гілками влади. Але є багато питань, які особисто мене не задовольняють: про мову, народ, звичайно, декотрі з тих, що стосуються Республіки Крим. Ми подавали свої пропозиції до редакційної комісії, але не всі вони пройшли в остаточному тексті. Є, на мою думку, зайва деталізація повноважень Республіки Крим.

Головне для нас нині — це підтвердження в Конституції України нашої Конституції, представницького органу (хоча ми пропонували назвати його законодавчим) — Верховної Ради Криму, яка в межах повноважень ухвалює рішення і постанови... А затим ми маємо працювати над подальшим розмежуванням і уточненням повноважень Республіки Крим у законодавчому плані. Вважаю, що вже є всі підстави для того, щоб у найближчому майбутньому (не пізніше вересня-жовтня) було сформовано Конституційний суд України, що також полегшить наші відносини: досі були однобічні рішення — то ми ухвалимо неконституційне рішення, то вони. А тепер ці питання розв'язуватиме суд. А для того, щоб дати Конституційному суду можливість судити, треба остаточно розмежувати повноваження і завершити процес утвердження Конституції нашої автономної республіки.

Анушеван ДАНЕЛЯН,
заступник Голови Верховної Ради Криму.

Олександр Мороз: Сьогодні, як ніколи, є потреба підтримати власного виробника

(Початок на 1-й стор.).

Створити надійну систему парламентського контролю за бюджетною сферою, тобто за використанням бюджетних коштів, — сказав Олександр Мороз. — Ось Комісія з питань бюджету проаналізувала ситуацію з державними коштами, і з'ясувалося, що половину бюджетних асигнувань використовують не за призначенням. Ми часто запитуємо, куди діваються кошти з товарно-грошового обігу, і, виявляється, що вони, часто трапляється, прокручуються комерційними структурами, які роблять з цього на порожньому місці прибутки. Як правило, гроші, що потрапили до їхніх рук, назад узагалі не повертаються.

Нині, розвиваючи Конституцію, треба на перший план винести роботу над економічними законами, зокрема прийняти Податковий кодекс. Комісія з питань фінансів і банківської діяльності налаштована на цю роботу дуже серйозно. Створено робочу групу, в якій поряд з народними депутатами працюють виробничники. Прийняти Податковий кодекс треба ще цього року. Країна зобов'язана мати стабільні податкові норми, які внесли б загальні обмеження щодо різних платежів та відрахувань, працювали в інтересах виробничника.

Потрібно на рівні держави здійснити поряд з цим серйозну корекцію економічного курсу, зауважив Голова Верховної Ради. Зокрема діяльності Фонду державного майна. Його працівники чомусь вважають найголовнішим завданням — продати державне. Як, куди, на які цілі, як це відповідає завданням структурної перебудови економіки, їх найменше цікавить. Ніяк не збагну: до чого ця гонка?

—Нам треба будь-що домогтися, — сказав глава українського парламенту, — щоб закони економічного блоку, зрештою, як і всі інші закони, діяли без підзаконних актів, тобто не супроводжувалися інструкціями, вказівками, іншими нормативними актами. З цією метою ми в Конституції заклали порядок, за яким кожний нормативний акт, що видається у виконавчій сфері і на виробництві, повинен проходити реєстрацію в Міністерстві юстиції на предмет відповідності його до норм Основного Закону.

Ради – основа місцевого самоврядування

Під час зустрічей з керівниками місцевих Рад, лідерами виробництва не раз лунало запитання, яким буде майбутнє місцевого самоврядування, як і всіх Рад загалом, оскільки, на думку багатьох, в Основному Законі цей розділ виписано розпливчасто. Олександр Мороз, посилаючись на Конституцію, з цього приводу висловився однозначно: Ради є, формування їх не ступінчасте, воно здійснюється безпосередньо виборцями. Голів Рад обирають на сесіях. Керівники місцевих адміністрацій займатимуться виконавчими структурами, контролем за дотриманням Конституції та законів України, організацією конкретних справ, а Рада — тими питаннями, що належать до функцій самоврядування.

— Власне кажучи, — сказав Олександр Олександрович, — Закон про Ради, який ми приймали раніше, адаптований до Конституції. Ми найближчим часом внесемо зміни до цього закону, і він органічно впишеться в конституційне поле України.

Права – регіонам. Аі отже, і Радам

Розвиваючи тему регіоналізації економіки, Голова Верховної Ради посилався на досвід Київської області, де розробляється програма найповнішого використання місцевих ресурсів. Справді, сьогодні немає держплану, немає єдиного центру керування економікою, отже, на думку Олександра Мороза, держава нині об'єктивно повинна більше довіряти і більше спиратися на регіони. Потрібна, сказав він, своєрідна комплексна система заходів, яка дала б можливість використати ті ресурси, які є в кожному регіоні.

Регіони повинні налагоджувати кооперацію, і цьому значною мірою сприяє система держзамовлення на сільськогосподарську продукцію, адже половина контракту має покриватися за рахунок місцевих бюджетів. Життя складається так, що ми зобов'язані наводити мости у взаємному обміні власною продукцією, створюючи таким чином міжрегіональну кооперацію: шахтарі — з хліборобами, металурги — з гірниками і т. д. Так, як це роблять у Київській області.

На Херсонщині виношуються цікаві задумки: щоб у межах області закрити нагальні потреби сільськогосподарських підприємств і промислових, що її забезпечують. Що ж до підтримки з боку законодавства, повірте, сказав Олександр Мороз, тут дорогу до ініціативи відкрито. Якщо вважаєте, що для реалізації цих ідей потрібні ті чи інші законодавчі акти, вносьте пропозиції через своїх депутатів, і ми їх підтримаємо. І сміливіше треба звертатися до іноземних інвестицій. Ми вже розробили систему забезпечення інвестицій через обіг цінних паперів, через закони про фондову біржу тощо. Я думаю, що Україна зараз, якщо ми знімемо деякі інші перешкоди, на порозі інвестиційного буму. Закордонні інвестори вже пильно придивляються до України і бачать: ситуація стабільна, Конституцію прийнято, законодавство підготовлено — отже, можна діяти.

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Звіт перед виборцями

ОСНОВНИЙ Закон України — перша Конституція нашої незалежної держави, і я хотів би, щоб вона залишилася останньою, щоб ніхто не посягав на неї, — таку думку висловив Голова Верховної Ради Олександр Мороз на зустрічі зі своїми виборцями 20 липня у місті Тараща.

Аналізуючи підсумки п'ятої сесії ВР, він підкреслив, що вона була найскладнішою. Під час її роботи депутати прийняли 119 законів, які виражають інтереси суспільства, регулюють інвестиційну політику, обіг цінних паперів тощо. Однак найважливіше те, що народні обранці зуміли саме на п'ятій сесії затвердити бюджет поточного року відповідно до вимог закону, а також прийняти Конституцію.

—Україна отримала Основний Закон, який відповідає загальновизнаним стандартам демократичної правової держави, — наголосив Олександр Мороз. — Він виходить з пріоритету прав людини і гарантує політичним силам можливість цивілізованим способом боротися за владу, реалізовувати на практиці програмні установки, відповідати за зроблене, перебуваючи на владному олімпі.

Голова Верховної Ради повідомив, що складено перспективний план роботи шостої сесії, яка буде не менш напружена.Олександр Мороз звернув увагу виборців на те, що шоста сесія зосередиться над опрацюванням тих законів, що регулюють господарське життя. Одне з найважливіших завдань, яке постане перед народними обранцями, — до кінця року розробити і затвердити Податковий кодекс, аби стабілізувати економіку, стимулювати власного виробника. Водночас Олександр Олександрович вважає, що, на відміну від попередніх років, бюджет наступного року потрібно прийняти вже у 1996, аби всі могли орієнтуватися у фінансових можливостях держави. А для цього з боку Верховної Ради зроблено усе, в тому числі прийнята бюджетна резолюція. Відтепер доля майбутнього кошторису держави залежить виключно від урядовців, які можуть вчасно прийняти детально розроблений бюджет.

Щоправда, як зауважив Голова Верховної Ради, робота над таким документом на рік поточний, як і його виконання, показали прорахунки урядових структур, особливо щодо визначення джерел надходження фінансів у державну казну. Зокрема, в кошторис закладено кошти, які держава повинна була отримати за рахунок транзиту російського газу через українську територію. Однак наші сусіди домовилися розраховуватися за транзит натурою — газом. Звідси — недобір фінансів і як наслідок — зростання внутрішнього боргу на 40 мільйонів доларів.

Олександр Мороз виклав своє бачення економічних проблем і виходу України з кризи. Зокрема, він вважає, що податок для селянина повинен бути один — плата за землю. Водночас він наголосив на тому, що з прийняттям Конституції зупиняється чинність деяких указів Президента, зокрема про паювання землі, який викликав неоднозначну оцінку жителів села. Голова Верховної Ради вважає, що право на землю мають не лише ті, хто на ній працює, а й ті, хто живе в селі, але трудиться в інших сферах. Адже поза земельною реформою лишаються інтереси вчителів, працівників охорони здоров'я тощо, які працюють у сільській місцевості. Інша справа, як вони вирішать скористатися своїм правом на пай.

На думку Олександра Олександровича, сертифікатна приватизація користі не дала, понад те, вона — обман людей. Проте, він вважає, що цю форму приватизації треба довести до логічного завершення. Голова Верховної Ради закликав жителів Таращанського району не продавати сертифікати, бо їх купують лише за номіналом, а обмінювати на акції, за якими є власність, що коштує набагато дорожче за сертифікат.

Олександр Мороз ще раз наголосив, що треба міняти економічний курс, бо в Україні економічна політика обмежується виключно приватизацією, а тим часом зовнішній борг сягнув 8,2 мільярда доларів. Він наголосив на тому, що держава не повинна відмовлятися від основних фондів, в які вкладені значні кошти, навпаки, вона має регулювати їх використання системою законодавства.

Голова Верховної Ради підкреслив, що в Україні є всі умови для проведення грошової реформи, і її треба проводити, щоб зберегти діючі виробництва. Він висловив думку, що в макроекономіці експериментувати не можна.

Відповідаючи на запитання виборця, чому він лишається головою Соціалістичної партії, Олександр Мороз зауважив, що, з його точки зору, програма СПУ найкраща, працюватиме для блага людей, а тому він не має сумніву, що на наступних виборах соцпартія зуміє перемогти.

Олександр Мороз, коментуючи на прохання журналістів слова секретаря Ради Національної безпеки В. Горбуліна про те, що в Україні «будуть введені елементи надзвичайного стану», підкреслив:

—Закон про надзвичайний стан не передбачає введення з такого приводу надзвичайного стану. А запровадити заходи для посилення охорони високих посадових осіб, безперечно, треба і не обов'язково про це говорити на брифінгу.

Володимир КОРОЛЮК.

Стратити не можна помилувати,

або Де поставити кому в шахтарських справах

Кабінет міністрів України розглянув питання "Про результати перевірки урядовими комісіями стану справ у вугільній промисловості та заходи щодо поліпшення роботи в галузі".

Перед урядом постала нелегка дилема.

З одного боку — вугільна галузь найбільш привілейована. Вона має майже всі пільги, які можливі в Україні. За рахунок інших категорій населення їй постійно надають допомогу.

З другого боку — справи в ній погіршуються, постійно падає видобуток вугілля. За п'ять років його обсяги зменшилися вдвічі і зреєструвались зі 164,8 мільйона тонн у 1990 році до 83,6 мільйона тонн у 1995. Ця тенденція зберігається і сьогодні. Минулого місяця шахтарі виконали завдання лише на 54,2 відсотка.

Зрозуміло, що шахтарям потрібна допомога. І тому уряд однозначно вирішив офіційно відновити бюджетне дотування вугільної галузі. Але до якої межі? Уже сьогодні загальна державна підтримка дорівнює 400 трильйонам карбованців. Це майже три річні бюджети Збройних сил України!

І все ж вугільна галузь на межі банкрутства. Вона — постійне джерело напруження в суспільстві, дії деяких її лідерів створюють серйозну загрозу національній безпеці держави. Знову шахтарськими регіонами прокотилася хвиля страйків, які почали "підкріплюватися" блокуванням транспортних артерій.

Головна вимога — дай гроші!

Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко постійно підкреслює, що "уряд не має заборгованості перед шахтарями". Із запланованих 100 трильйонів карбованців на рік уже перераховано вугільним підприємствам 62,1 трильйона карбованців, закуплено вугілля для електростанцій (або, іншими словами, влиті живі гроші) на суму 8 трильйонів карбованців. Надано 10 трильйонів технічного кредиту для обладнання 93 нових лав.

Раніше було краще?

Ця теза дуже популярна серед шахтарів. Хоч однозначно витоки кризових явищ беруть початок у політиці державних органів колишнього Радянського Союзу щодо Донбасу. Цей регіон було визнано неперспективним і різко обмежено в асигнуваннях. Після переходу галузі в республіканське підпорядкування ще Радянської України, а потім після прийняття рішень про її бездотаційне облуговування, що тепер усіма визнане помилковим, вона, по суті, була позбавлена державної підтримки і залишена напризволяще.

На жаль, підхід до галузі не змінився і після здобуття Україною незалежності.

Професія — страйкомівець

Природно, що такий підхід до вирішення проблем просто не міг стимулювати керівників підприємств. Багато з них фактично відмовилися від пошуку шляхів розв'язання проблем і визначили тільки один магістральний напрямок — тиск на державу з метою безперервного вимагання грошей.

Особливо зручним і безвідмовним стало переведення "стрілок" на вищі державні структури. А з організаторів страйків почала впевнено виростати нова професія — страйкомівець!

Хочу зазначити, що вона народилася не без сприяння владних структур. Деякі можновладці в регіонах швидко зрозуміли, що ці сили можна використати з користю для себе. Ніхто не ставив перед страйкомівцями питання принципово, не давав об'єктивної оцінки їхнім діям. Більше того, вони спокійно почували себе, отримуючи незаконну платню за рахунок підприємств, тобто, живучи фактично на бюджетні кошти. Їхні ультиматуми (і справедливі, а потім усе частіше і не зовсім) задовольнялися. Блок місцевих чиновників і лідерів страйкових комітетів став священною коровою для центральної влади. Щонайменше "нерозуміння" вимог вело до ескалації напруженості. Люди почали підштовхувати до нецивілізованих форм тиску на уряд: організовувалось масове перекриття транспортних магістралей.

Тільки цього року шахтарські страйки завдали збитків вугільній промисловості на суму понад 25 трильйонів карбованців. Невиходи шахтарів на роботу призвели до виведення з ладу майже 20 відсотків усіх лав. Блокування залізниці коштує понад 850 мільярдів карбованців. Енергетики, залишившись без вугілля, почали відключати від електромереж підприємства, житлові квартали, цілі села і міста...

А влада?

Вона "при ділі". Тільки шахтарі до неї, а вона... на Київ.

За розпорядженням одного з заступників голови Луганської обласної держадміністрації відвантажили вугілля, як з'ясувалося потім, міфічній комерційній структурі на суму майже 2 трильйони карбованців. Ви здогадалися? Правильно, плата не надійшла. До речі, заборгованість по зарплаті у шахтарів, які видобули це вугілля, більша за півтора трильйона карбованців, та ця обставина не завадила державному чиновникові заявити, що у відсутності коштів винен... уряд!

Інша ситуація, яка зафіксована урядовою комісією. 8 липня на нараді в Донецькій обласній держадміністрації страйкомівці почали вимагати негайної державної емісії для виплати зарплат. Термін, який встановили Президентові України, — доба.

І голова Донецької обласної держадміністрації Володимир Щербань, проголосивши тезу про бездіяльність уряду, швиденько сформував делегацію і вилетів до Києва "вицiганювати" гроші.

На жаль, це не поодинокий приклад, коли місцева влада не тільки не намагається шукати вихід із безвиході, не тільки не припиняє деструктивні дії, а й не проявляє щонайменшої принциповості навіть у публічному засудженні протиправних дій.

Своя рука — владика!

Звичайно, можна зрозуміти людей, котрі за свою нелегку працю не отримують платні.

Але я не розумію шахтарів. Чому вони звертають свої погляди лише на кошти з Києва? Урядова комісія зафіксувала, що, не виплачуючи шахтарям зарплати, керівники вугільних підприємств використовували її на інші цілі. Ось лише невеличкий перелік їхніх діянь:

— шахта імені Стаханова кредитувала комерційну фірму "Будмонтажсервіс" сумою 9,7 мільярда карбованців;

— об'єднання "Артемвугілля" придбало легкові автомобілі, імпортні телевізори тощо на суму 10,5 мільярда карбованців;

— на шахті імені Гагаріна виявлено незаконне списання цінностей на суму 72 мільярди карбованців;

— об'єднання "Дзержинськвугілля" не отримало від комерційних структур плату за вугілля в сумі 284 мільярди карбованців;

— об'єднання "Донецьквугілля" утримує 41 легковий автомобіль. Тут також виявлена безнадійна заборгованість за відвантажене вугілля на суму 960 тисяч долларів болгарській, американській, польській і словацькій фірмам.

Тільки на 34 відсотках перевірених шахт виявлено фактично безплатно (для підприємств, звичайно) відвантаженого вугілля на суму 27 трильйонів карбованців.

Уряд: хлопчики для биття чи рівноправні партнери?

Саме собою зрозуміло, що роль хлопчиків для биття відведена урядові. І тут уперше за останні роки відпрацьований сценарій дав збій. Новий Кабінет міністрів прийняв на себе нелегку ношу накопичених проблем, але й зажадав відповідних дій з іншого боку.

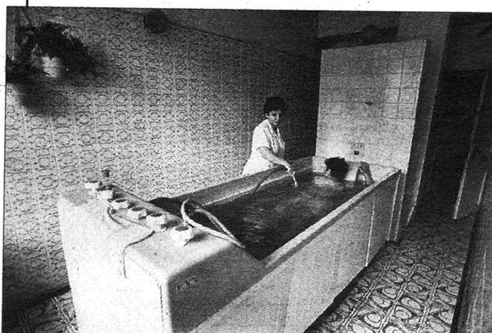
Дії урядових комісій, поїздка Прем'єр-міністра Павла Лазаренка до Донецької області, його зустрічі з шахтарями засвідчили, що уряд не хоче грати ролі хлопчиків для биття, а вимагає рівноправного партнерства. Це, природно, передбачає відповідальність обох сторін за свої дії.

І, здається, вперше за останні п'ять років зроблено реальні кроки. За результатами перевірок уже порушено 45 кримінальних справ. Правоохоронні органи взялися за розслідування масових протиправних актів, які організовували Незалежна профспілка гірників і Донецький страйковий комітет. На сімох безпосередніх ініціаторів екстремістських дій заведено кримінальні справи. Прокуратура міста Донецька внесла на розгляд обласного суду подання про припинення реєстрації Донецького галузевого робітничого комітету, як громадського об'єднання, яке не дотримується свого статуту.

Вперше вирішено підтримати справедливі вимоги організацій і людей про відшкодування збитків, завданих протиправними діями шахтарів.

(Закінчення на 6-й стор.)

«ПОЛЯНА» БІЛЯ МАЛЬОВНИЧИХ ГІР

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Воду ефективно використовують не лише для пиття, а й для 12 ванн, які підключено безпосередньо до джерел. Корисна хворим спеціальна грязелікарня для аплікацій озокеритом.

— Кому в першу чергу рекомендують оздоровлення в санаторії «Поляна»? — поцікавився у головного лікаря закладу Бориса Марусанича.

— Хворим на виразку шлунка та дванадцятипалої кишки, хронічні гастрити, цукровий діабет, людям, котрі скаржаться на ненормальне функціонування печінки, жовчного міхура та жовчних шляхів, підшлункової залози. Загалом наші води та медобладнання придатні для лікування понад 80 відсотків шлунково-кишкових патологій. Нині в санаторії відпочивають понад 400 чоловік. Хоча лікувальний корпус міг би прийняти втричі більше. Але, як і всюди, бракує коштів на реконструкцію, будівництво нового водогону, створення кращої комфортності, хоча чимало й зроблено. В основному завдяки ентузіазму та старанням колективу санаторію. Проте на голому патріотизмі не виживеш. Тому, на думку Бориса Миколайовича, назріла потреба у створенні акціонерного товариства курортних установ краю, яке б вдихнуло свіжий струмінь у справді неповторні здравниці регіону. І чим швидше, тим краще. Детальнішу інформацію про можливості санаторію «Поляна» можна одержати за телефонами (03133) 2-25-93, 2-16-02).

Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

На знімках: головний лікар санаторію «Поляна» Борис Марусанич; у водолікарні санаторію і у парку.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Медицина

ЛІКАРІ СКАЗАЛИ: БУДЕ ЖИТИ!

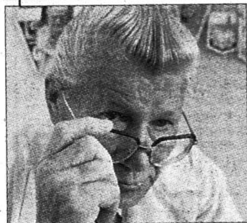
У ШАХТІ на кілометровій глибині сталася аварія. Незважаючи на екстремальні умови роботи, гірничим рятувальникам вдається швидко загасити вогонь, розчистити завали породи і підняти потерпілих на-гора живими.

Лікарі — тут як тут. Спеціальна «швидка» із сиреною негайно переправляє травмованих гірників до клініки.

Все начебто гаразд. Але кілька днів потому гірники, що потрапили в аварію, помирають. Лікарі безпорадно розводять руками: причина смерті невідома. Так було донедавна.

До того, як група медиків під керівництвом професора, завідувача кафедри Луганського медичного університету Геннадія Можаєва створила при обласній клінічній лікарні реанімаційний центр і розробила унікальну методику лікування комбінованих шахтних травм. За минулих 5 років було врятовано три сотні постраждалих, яких раніше вважали безнадійними.

Причини ускладнень стану здоров'я гірників, як довів професор Можаєв, у тому, що шахти стали значно глибшими — 1000—1200 метрів. За таких умов у разі нещастя потерпілий одержує не лише теплові і механічні травми, а й важкі отруєння. Коли обпалено 20 відсотків шкіряного покрову, то лікарі певні, що водночас пошкоджено дихальні шляхи. Лікування слід вести комплексно і строго індивідуально.

За науковими розробками колективу Луганського обласного центру анестезіології, інтенсивної терапії та медицини катастроф створено реанімобіль, здатний транспортувати до 6 постраждалих, яким відразу в авто можна провести штучне дихання, кардіо- і мозковий моніторинг. Створено спеціальні системи, за допомогою яких під землею робиться штучне дихання постраждалим, розроблено комбінезони для роботи у високотемпературному середовищі. Нині проводяться унікальні дослідження у токсикологічній камері, що відтворює умови, аналогічні загазованому вибою.

Аварій на шахтах в реанімаційному центрі не чекають, але тут завжди до них готові.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганська область.

На знімках: професор Геннадій Можаєв — керівник Луганського обласного центру анестезіології, інтенсивної терапії та медицини катастроф; реанімаційний «Мерседес»; у реанімаційному центрі йдуть заняття.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Щоб не міліло «Джерело»

Ще донедавна лісова зона неподалік од столиці повнилася дитячими голосами — одразу за Ірпенем починалися дитячі табори. Фінансова скрута боляче вдарила по організації відпочинку дітей.

Проте, на щастя, знайшлися підприємства, які взяли на себе клопіт про організацію літнього дозвілля дітей і не побоялися економічних негараздів.

Дитячий оздоровчий комплекс «Джерело» зустрічає лагідністю затишку, літньої прохолоди у липневу спеку. Щозміни — 21 день — тут відпочивають, набираються сил понад 200 учнів київських шкіл. Свіже цілюще повітря, вікові дерева (комплекс розташований на 12 гектарах) створюють неповторну атмосферу єднання з природою. Безперечно, сприяє відповідному настроєві й мікроклімат, який створили в таборі директор Володимир Бондаренко та його співробітники.

— У мене тут відпочивають син і донька, уже другу зміну. І я звернув увагу, що син став лагідніший, добріший, хоча в кінці навчального року, видно було, перевтомився. На мою думку, колективу працівників вдалося досягти неймовірного: об'єднати дітей в одну велику родину, — такими спостереженнями поділився з автором цих рядків один із батьків.

Чим же приваблює дітей «Джерело»? Насамперед рівністю взаємин між старшими і меншими: скажімо, директор знає кожного вихованця на ім'я, поводиться з ними, як із дорослими. А також — різноманітними програмами.

Можна багато розповідати і про спортивні змагання, і про відвідини табору київськими акторами. Але для цього потрібно багато місця. Хочу ж наголосити на одній деталі: на території дитячого оздоровчого комплексу б'ють кілька джерел цілющої води. Звідси – і його назва. Тож побажаймо, щоб ці джерела – своєрідні витоки дитячого змужніння – ніколи не замулювалися і не пересихали.

Володимир КОРОЛЮК.

Милосердя

Вуста шепочуть «мама»...

...А її немає. Немає поруч. Вона не пригорне, не приголубить, не нагодує і не захистить.

Діти-сироти — це вирок на все життя. З ним вони житимуть, з ним боротимуться. Та от чи вистачить сил подолати всі життєві перешкоди на своєму нелегкому шляху? Адже ставлення до них з боку держави бажає кращого. Ось що каже з цього приводу директор київського дитячого будинку «Малятко» Лідія Литвиненко:

—За останні чотири роки ми не отримали від держави ні одягу, ні іграшок, ні канцтоварів. Але всім цим наші діти забезпечені. Яким чином? Світ не без добрих людей.

У цьому переконуєшся, гортаючи численні акти про надходження одягу, продуктів харчування. Спільні підприємства, заводи, окремі громадяни і навіть іноземці допомагають дітям, які позбавлені найголовнішого — теплоти батьківського дому, не втратити хоча б своє дитинство. Так, нещодавно столичне СП «Лука-V» закупила для дітей з «Малятка» літній одяг.

У цьому будинку мешкає 150 дітей від 3 до 12 років. У кожного своя доля, але у всіх вона однаково сумна. Близько 80 відсотків — це ті, чиї батьки позбавлені батьківських прав через пияцтво, злочини. Чи варто говорити, якої уваги, турботи вони потребують?

—У нашому будинку створені всі умови, щоб діти якнайменше відчували себе покинутими і нікому не потрібними, — продовжує Лідія Семенівна. — Майже в усіх дітей недорозвинуте мовлення, і зрозуміло, що всі вони травмовані психічно. Таким дуже допомагає музика. У нас є хор, хореографічні гуртки. Діти в'яжуть, вишивають — до цього їх заохочують самі вихователі. До речі, серед наших вихованців ви майже не побачите однаково одягнутих. У кожного є щоденний, вихідний і святковий одяг.

Невже в наш скрутний час десь може бути добре? Звичайно, проблем вистачає всюди. Є вони і в дитячому будинку «Малятко». Взяти хоча б те, що закрили стаціонарне відділення 9-ї лікарні Подільського району, де раніше лікувалися діти з дитбудинку. Бувають також перебої у постачанні продуктів. Не завжди дотримуються норми у забезпеченні дітей м'ясом, молочними продуктами, фруктами, овочами, соками. Лише завдяки спонсорам діти час від часу балують і йогуртом, і бананами, й апельсинами. Якось фірма «Ритм-VMS» привозила навіть першу полуницю. Таке не часто трапляється, і, на жаль, це здебільшого поодинокі випадки. Але тут і цьому раді і дуже вдячні.

Кілька слів про оздоровлення дітей. Знову ж таки завдяки не байдужим до чужого болю людям, а саме іспанській організації пожежників та італійській фірмі «Адвокати без кордонів», близько 90 дітей відпочиватимуть і набиратимуться сил за кордоном. Із державного бюджету не виділено ані карбованця.

Світлана СЕЛЮТІНА.

Міське господарство

Очищення — справа творча

УЯВЛЯЄТЕ, очисні споруди в Німеччині розташовано біля самих житлових будинків, — не приховував свого здивування від побаченого під час закордонного відрядження заступник голови Житомирської облдержадміністрації Петро Поліщук.

Начальник міськуправління водопровідно-каналізаційного господарства Леонід Башинський теж не може стримати емоцій:

— Мало не в центрі міста, все сховано під землею, зверху — асфальт, газони, мами з дітьми гуляють...

Звичайно, зрозуміти захоплення фахівців зможуть тільки ті читачі, які бачили вітчизняні очисні споруди. А суть у тому, що урбанізовану, густо заселену Німеччину життя значно раніше за нас змусило шукати ефективні шляхи розв'язання низки екологічних проблем, зокрема проблеми очищення стічних вод. Один з елементів німецького досвіду з успіхом запроваджено в Житомирі.

За нашою технологією, для ефективної роботи очисних споруд потрібно додатково принаймні дев'ять гектарів так званих мулових полів. З'ясовується, що замінити їх може цех площею лише чотириста квадратних метрів. Серцем цеху є центрифуга, придбана в однієї з німецьких фірм. Наприкінці минулого року з обладнанням, що успішно працює в Житомирі, мали змогу ознайомитися учасники наради комунальників України. Отже, недалекий той час, коли Житомир перестане бути єдиним містом України, де на очисних спорудах використано нові технології.

До речі, центрифуги доцільно використовувати лише на очисних спорудах великої потужності. А потреби таких міст, як Бердичів, можуть забезпечити фільтр-преси німецьких фірм «Кляйн» та «Рампф». У складі делегації, яка виїжджала для підписання договору, був генеральний директор бердичівського заводу «Прогрес» Михайло Юр'єв. Домовленості, що їх досягнуто з німецькими партнерами, дуже вигідні. СП — це насамперед нові робочі місця. Крім того, «Прогрес», який спеціалізується на екологічному машинобудуванні, зможе налагодити з німецькими фірмами випуск справді конкурентоспроможної продукції. У Житомирі буде відкрито представництво фірм «Кляйн» і «Рампф». Німецька сторона безплатно поставить на очисні споруди міста обладнання, щоб продемонструвати майбутнім покупцям можливості фірм-виробників.

Як розповів заступник голови облдержадміністрації Петро Поліщук, текст договору змінювали кілька разів, бо житомирці послідовно відстоювали свої інтереси. Було відхилено пропозиції щодо припинення випуску власних фільтр-пресів. За наполяганням житомирців взаємні претензії, що можуть з'явитися, розглядатиме не німецький, а австрійський арбітражний суд, а пошуком ринку збуту виробленої на спільному підприємстві продукції займатиметься німецька сторона.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

ПОПРАВКА

В українському варіанті «Голосу України» (20 липня 1996 року № 133) з технічних причин сталася помилка. У повідомленні

«Верховна Рада України 5 сесія

Результати поіменного голосування питання № 282

Голосування проведено 28/06/96 9 годин 20 хвилин

ПРО ТЕКСТ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ В ТРЕТЬОМУ ЧИТАННІ

В голосуванні взяло участь 393

за – 315, проти – 36, утрималось – 12, не голосувало – 30

Рішення ПРИЙНЯТЕ»

на 5 сторінці у другій колонці зверху замість результатів голосування «Соціалістичної фракції» треба читати:

Фракція Селянськоі партіі Украіни
ЗА = 21 ПРОТИ = 0 УТРИМАЛОСЬ = 0 НЕ ГОЛОСУВАЛО = 2

Говорун В. П.	311	ЗА	Гончар В. А.	304	ЗА
Гошовська В. А.	386	ЗА	Діхтяренко Г. Ю.	420	ЗА
Довганчин Г. В.	436	ЗА	Довгань С. В.	400	НЕ ГОЛ.
Дудченко М. П.	408	ЗА	Душейко П. Г.	429	ЗА
Завалевська В. О.	232	ЗА	Косолапов А. Г.	389	ЗА
Кудревич О. А.	392	ЗА	Луньов Г. О.	191	ЗА
Олексєєнко В. К.	151	ЗА	Петренко А. А.	153	ЗА
Платовський Є. В.	288	ЗА	Попов Д. А.	308	ЗА
Сас С. В.	231	ЗА	Симоненко І. П.	440	....
Сластьон Ю. Ф.	401		Суслов В. І.	383	ЗА
Тітенко В. Г.	313	ЗА	Цушко В. П.	315	ЗА
Чернявський О. П.	353	ЗА	Чулаков Є. Р.	99	ЗА
Шулежко М. Я.	421	НЕ ГОЛ.			

За асеанівським «столом» нас нема. Поки що...

Закінчилася двадцять дев'ята щорічна конференція міністрів закордонних справ Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН).

Організація об'єднує Бруней, В'єтнам, Індонезію, Малайзію, Сінгапур, Таїланд і Філіппіни та сприяє розширенню торгівлі, росту інвестицій, обміну технологіями й відкриттю нових ринків. До престижного асеанівського «клубу» входять також США, Японія й Канада, як єдине ціле — Європейський Союз. А з минулої неділі новими партнерами з діалогу в АСЕАН зараховані ще й Китай, Індія та Росія.

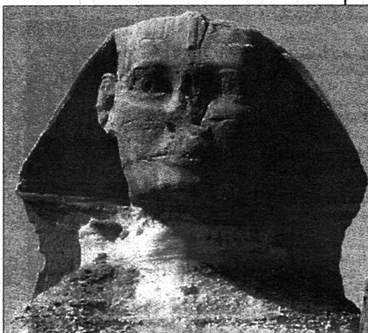
Ніде правди діти, ця організація викликає чималий інтерес не тільки в азіатських країн. Україна свого прагнення співробітничати як з окремими членами АСЕАН, так і з організацією в цілому також не приховує. Про це, до речі, говорив Президент України Леонід Кучма під час свого останнього візиту до Індонезії, однієї з провідних держав асоціації. Зацікавлений у нових партнерах також і АСЕАН. У підсумковому спільному комюніке організації підкреслюється, що АСЕАН «прагне розширення масштабів співробітництва з новими партнерами по діалогу». Проте цього разу мова не про Україну.

Чому в Азію, на відміну від Європи, ми не надто поспішаємо? Можливо, проблема — у нашій повільності, а, може бути, — й у їхній зайнятості. Але поки що перемогу святкують інші.

Наталя РІЗНИК.

Робота ще попереду

СЬОГОДНІ Арабська Республіка Єгипет відзначає День революції — єдине в державі національне свято. 23 липня 1952 року в Єгипті ліквідовано монархічний устрій.

Відносини України і Єгипту інтенсивно розвиваються. Втім, ще за часів СРСР участь України в радянсько-єгипетському співробітництві була вагома. Отож налагоджені ще тоді зв'язки перейшли у спадщину відносинам україно-єгипетським. Наприклад, трест «Укренергочормет» виконує значний обсяг робіт з реконструкції деяких виробництв Хелуанського металургійного комбінату; понад 150 українських підприємств задіяно в трьохсторонньому єгипетсько-російсько-українському проекті з будівництва гірничо-збагачувального комбінату в Абу-Тартурі (частка України в проекті — 45 млн. дол.). Постійні представництва в Єгипті мають сьогодні Міністерство рибного господарства України, «Авіалінії України», Чорноморське, Українське, Дунайське та Азовське пароплавства, об'єднання «Південмаш»(Дніпропетровськ), «Електрон»(Суми), «АвтоЗАЗ»(Запоріжжя), заводи «Пресмаш»(Одеса), «Борекс»(Бородянка) та інші. Обсяг товарообороту між Україною та Єгиптом становив торік 130 млн. доларів.

Основа українського експорту — чорні метали та металовироби, засоби наземного транспорту й рибопродукти; імпортує Україна продукти харчування, вироби хімічної промисловості (лаки, фарби), ліки, тканини, меблі.

На жаль, поки що більше доводиться говорити про перспективи україно-єгипетського співробітництва: адже нині реалізується лише невелика частка потенціалу двосторонніх відносин. Ми, наприклад, могли б експортувати вугілля, цемент, добрива, а звідти завозити високоякісну бавовну, тканини, шкіряні й трикотажні вироби, взуття, парфуми. Перспективними для співробітництва є сільське господарство, рибальство, енергетика, освіта, наука, культура, спорт, туризм.

Щодо відносин політичних, то тут все гаразд, достатня база для розвитку плідних зв'язків є. Нинішня договірно-правова база налічує близько двадцяти міждержавних, міжміністерських і міжвідомчих угод.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хроніка. Факти. Події

Вашингтон
Перерваний політ

Вантажний літак ДС-6 «Дуглас» розбився від удару об землю під час вимушеної посадки на березі річки Юкон на Алясці. Представник «Нойзерн ейр карго компані», якій належала машина, повідомив, що на її борту перебували три члени екіпажу, а також працівник іншої авіакомпанії, котрий вирушив з ними в політ. Двоє загинули, решта доставлені до лікарні у важкому стані.

Преторія
Бий своїх...

11 південноафриканських гірників загинули і 29 отримали поранення внаслідок міжусобних сутичок на золотих рудниках Іст Дрифонтейн поблизу Йоханнесбурга.

Грозний
Не такі страшні втрати, як їх малюють?

Прес-центр об'єднаного угруповання федеральних військ у Чечні спростував твердження представників сепаратистів, що під час операції з ліквідації бази бойовиків поблизу населеного пункту Шатой було збито гелікоптера та літака федеральних військ. Як повідомив кореспондентові ІТАР-ТАРС керівник прес-центру Ігор Мельников, не відповідають дійсності також розповсюджувані збройною опозицією дані про втрати федеральних сил у районі поселення Борзой, які нібито становили близько 150 чоловік.

Душанбе
Стріляють сліпі?

Гелікоптер урядових сил Таджикистану було обстріляно із зенітної установки бойовиками в районі тавільдаринського кишлака Гурхам. Як повідомили кореспондентові ІТАР-ТАРС у Міністерстві оборони Таджикистану, гелікоптер летів з припамірського поселення Сагирдашт у Тавільдаринський район з гуманітарним вантажем на борту і мав розрізнювальні знаки санітарної авіації.

Рабат
Сміливості ніхто не виявив

П'ять чоловік загинули і 200 отримали серйозні поранення внаслідок вибуху бомби в алжирському місті Колеа (провінція Тіпаза). Поранених доставили у шпиталь, п'ятеро з них перебувають у критичному стані. Досі ніхто не взяв на себе відповідальності за цей терористичний акт, проте алжирська преса вказує на причетність до нього ісламських угруповань, що ведуть збройну боротьбу проти правлячого режиму. Вони здійснили терористичні акти у місті Бліда на півночі країни, внаслідок яких загинули 15 і поранено 56 чоловік.

Мадрид
Терористи озвіріли

Лише випадковість попередила черговий терористичний акт у провінції Таррагона автономної області Каталонія. Працівник готелю «Дельфін парк» у місті Салоу в одному із службових приміщень знайшла предмет, що видався їй підозрілим. Поліцейські, які прибули на місце, виявили в ньому потужний вибуховий пристрій і встигли знешкодити його. Припускають, що бомбу закладено бойовиками баскської сепаратистської організації ЕТА. Як уже повідомлялося, внаслідок вибуху бомби в аеропорту міста Реус у тій самій провінції Таррагона було поранено 33 чоловік. Четверо знаходяться у важкому стані. Серед потерпілих — 24 англійські і один ірландський туристи.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Сусіде, не ходи до НАТО

ЗДОРОВ'Я президента Росії, про яке так багато говорять, самого Бориса Миколайовича, схоже, не хвилює.

Занепокоєний він політикою країн Прибалтики, які мають намір вступити до Північноатлантичного блоку. Після обрання Бориса Єльцина президентом, він чимало чув і, мабуть, читав несхвальних послань та газетних публікацій про свій таємно надісланий у США лист. Причому в опублікованій історії домислів і версій немає. Є факт, що став набутком гласності завдяки «Известиям»: у середині липня, після першого туру виборів і напередодні зустрічі американського президента з керівництвом Латвії, Литви та Естонії у Вашингтоні глава російської держави надіслав конфіденційне послання до США. Таємність його пояснюють змістом: один з тодішніх кандидатів на пост керівника Росії просив американського лідера не підтримувати публічно зусиль країн Балтії щодо вступу до НАТО. А ще бив чолом порушити під час переговорів з Мері, Улманісом і Бразаускасом тему дискримінації російськомовного населення в цих країнах. Чи позначиться цей лист, про який МЗС Росії офіційно повідомило лише два тижні по тому, на позиції Білла Клінтона? Мабуть, ні. Про права росіян він без підказки говорив свого часу у Ризі. А про позицію глави Білого Дому щодо розширення НАТО на Схід можна судити з його заяви під час зустрічі з керівництвом Прибалтійських країн: «Список кандидатів до НАТО не обмежиться Чехією, Польщею та Угорщиною«.

Тим часом міністр закордонних справ Угорщини Ласло Ковач заявив, що не хотів би, щоб членство Угорщини в НАТО призвело до погіршення угорсько-російських відносин і спричинило напругу. «Необхідно домогтися, щоб прийом до НАТО нових членів не призвів до появи нових ліній поділу в Європі», — наголосив міністр. А Гунтіс Улманіс, повторно обраний президентом Латвії, на першій же прес-конференції визначив пріоритети своєї діяльності: рух Латвії до Європейського Союзу і НАТО, зміцнення відносин з США і Росією...

Борис Єльцин не має нічого проти взаємодії Латвії, Литви та Естонії з Європейським Союзом, як випливає з його листа до Білла Клінтона. Іншими словами, хай сусіди вступають у будь-який блок. Крім натовського.

Як видно, до прохань російського президента поки що не прислуховуються.

Іван ІЛЛЯШ.

Про що домовляться два прем'єри?

(Початок на 1-й стор.).

За підсумками візиту планується підписати Спільну заяву прем'єр-міністрів двох країн, пакет двосторонніх документів, зокрема в галузі науки та технологій, охорони здоров'я, культури, туризму, а також Консульську конвенцію.

Республіка Болгарія посідає одне із чільних місць у сфері зовнішньополітичних інтересів України. Наші держави об'єднують традиційні історичні зв'язки, близькість мов, релігій, культур, сталі торговельно-економічні відносини. В Україні проживає найбільша болгарська діаспора, у Болгарії — значна українська громада. Важливими факторами є геополітичне положення Болгарії на Балканах, її географічна наближеність до кордонів України, розвинуті транспортні комунікації, зокрема поромний комплекс Іллічівськ — Варна.

Обидві країни мають інтереси у Чорноморському і Дунайському регіонах. Після встановлення дипломатичних відносин між Україною і Республікою Болгарія та підписання Договору про дружні відносини і співробітництво між двома країнами триває активний процес напрацювання договірно-правової бази двосторонніх відносин. Упродовж двох останніх років підписано низку міжурядових та міжвідомчих документів у галузях економіки, торгівлі, транспорту, науки, освіти.

Разом з тим потенціал взаємовигідного співробітництва у практичній площині використовується далеко не повністю. Офіційний візит Прем'єр-міністра Павла Лазаренка до Софії має стати істотним імпульсом для подальшого поглиблення співпраці між Україною і Болгарією у багатьох напрямах та галузях.

Соми в банки не хочуть – їм краще в тумбочці

НЕСТІЙКА фінансова ситуація на ринку Киргизстану змушує громадян тримати гроші у «заничках». Нині у населення — три чверті національних грошових знаків, а також уся продана валюта. Приблизно по 23 долари на душу.

Майже у чотири рази зменшилися внески у банки, і на кожного киргиза припадає 60 сомів — п'ять доларів. На думку Президента Аскара Акаєва, причина не в тому, що люди стали втричі бідніші, а що перестали довіряти банкам. І не безпричинно: лише за два останні місяці закрилися чотири.

Хоча кредитні вкладення в економіку зросли, гроші в обіг не надходять. Просто ростуть борги товаровиробників за банківськими кредитами. Та завали нереалізованої продукції на складах. Її, як повідомляють газети, накопичилося на 130 мільйонів доларів. Втричі побільшало безробітних, уже — майже 10 відсотків.

Безрадісна картина сьогодення Киргизстану так схвилювала уряд, що він негайно розробив і днями презентував широкому загалу оптимістичну програму економічного розвитку республіки до 2005 року. «Її стратегічні цілі — удвоєння реального валового внутрішнього продукту (ВВП) в найближчі десять років і зниження до того часу інфляції з нинішніх 50 відсотків до 8 на рік», — заявив міністр економіки Киргизстану Таалайбек Койчуманов.

Економічний ривок, за словами міністра, здійснюватиметься за чотирма основними напрямами: ощадливе використання внутрішніх ресурсів, максимальне залучення іноземного капіталу, розвиток середнього і малого бізнесу, перенесення акценту на виробничий сектор для збільшення експортного потенціалу країни.

Звісно, надто важливо забезпечити правову підтримку запланованого економічного стрибка. Тому доведеться попотіти всім народним депутатам киргизького двопалатного парламенту. Бо, за підрахунками пана Койчуманова, необхідно прийняти майже 100 законопроектів.

... Можливо, завдяки таким радикальним економічним заходам, невдовзі «піде в люди» і наляканий інфляцією киргизький сом.

За матеріалами зарубіжної преси підготувала Людмила НІКОЛАЙЧУК.

УРОЖАЙ ПОЧИНАЄТЬСЯ З НАСІННЯ

Тож напередодні весни всі дачники-городники та сільськогосподарські підприємства дбають саме про його запаси. Проте відомо, що вирощування насіння — справа не вельми рентабельна. Тому із запитанням, що собою являє ця галузь нині, наш кореспондент звернувся до голови об'єднання «Укрсортнасіннєовоч» Володимира ЧОРНОГО.

— «Укрсортнасіннєовоч» створено понад 50 років тому. Нині тут об'єднано 103 насінницькі радгоспи, 25 обласних підприємств, 17 міжрайонних насінницьких баз, Бориспільську насінницьку фабрику, харківське підприємство «Сортнасіннєовоч», конструкторське бюро та завод з випуску спеціальних сільськогосподарських машин. Виробляємо ми насіння овоче-баштанних, квіткових культур, а також кормового буряку та картоплі. В попередні роки заготовляли майже 30 тисяч тонн насіння овочевих, квіткових, баштанних культур та близько 500 тисяч тонн картоплі, нині ці обсяги зменшилися — торік вироблено близько 10 тисяч тонн насіння овочевих культур та трохи більш як 100 тисяч тонн картоплі.

— Чому ж такий суттєвий спад? Невже, сьогодні менше сіють овочевих культур?

— Однією з найголовніших причин є те, що справді втричі-вчетверо зменшились посівні площі під товарними овочами. Про це свідчать обсяги реалізації насіння.

Якщо п'ять років тому ми реалізовували до 8 тисяч центнерів насіння кавунів, 6 — огірків, 3 — моркви, 8 — цибулі, 2 тисячі центнерів помідорів, то під врожай 1996 року відповідно реалізовано насіння кавунів — 1,5 тисячі центнерів, огірків – 1,9 тисячі, моркви – 1,2 тисячі, цибулі – 1,1 тисячі, помідорів – 0,5 тисячі центнерів, а обсяги реалізації насіння кормових буряків із 90 тисяч центнерів зменшилися до 14,6 тисячі.

Зменшилася також кількість заявок на вирощування насіння із країн колишнього Союзу, а це становило майже 30 тисяч центнерів. Крім того, на складах підприємств «Сортнасіннєовоч» і насінницьких радгоспах внаслідок цього накопичилася значна кількість насіння.

Слід зазначити, що ми виробляли насіння згідно з поданими заявками 3 областей, але вирощене не викуповувалося, що також змусило нас зменшити його виробництво.

— Володимире Григоровичу, а як ви відбираєте насіння для подальшого розмноження? Адже є кращі його сорти, а є гірші. Ви змушені вирощувати ті сорти, що вам пропонують науково-дослідні установи, чи, може, вивчаючи попит, самі замовляєте ті з них, які краще купують?

— Головним нашим завданням є забезпечення замовників насінням тих культур і сортів, які вони замовляють. А сьогодні ми вирощуємо насіння 33 овочевих, 12 малопоширених та більш як 20 квіткових культур. Тільки за овочевими культурами ведеться насінництво по 260 сортах, з них 112 сортів належать до вітчизняної селекції.

Так склалося, що головні селекційні центри з виведення сортів і гібридів в основному були розміщені в Росії і Молдові. На території України є тільки один інститут овочівництва і баштанництва із мережею станцій, які проте мають слабку матеріально-технічну базу, а їх роботу було спрямовано в основному на розроблення технологій.

Тож нині в такій державі, як Україна немає інституту з селекції та насінництва овочевих культур, хоча були спроби його створення на базі одеського НВО «ЕЛІТА». Це призводить до того, що значну кількість елітного насіння таких культур, як помідори, огірки, горох, деяких видів і сортів капусти, кавунів, навіть кропу ми змушені завозити з інших країн. Відсутні гібриди овочевих культур для відкритого грунту, а також конкурентоспроможних для закритого. Як свідчить досвід багатьох країн, овочі найдоцільніше вирощувати, використовуючи саме гібридне насіння.

Утім, науково-дослідні установи України пропонують нам багато сортів для розмноження, але заявок на це насіння ми не отримуємо. Це пояснюється тим, що або їх не знають виробники товарних овочів, або ці сорти не кращі від тих, які вже є у виробництві.

Зазначу, що нині ми маємо дуже добрий закон про насінництво, та поки що він, на жаль, не спрацьовує. Наприклад, візьмімо питання державного регулювання та підтримки: в законі чітко вказано про необхідність позичок, та ми вже два роки укладаємо контракти, але поки що цих позичок не бачили. Тому господарства з вирощування насіння переживають не кращі свої часи, адже, діставши кредит, вони зможуть продати продукцію лише через два роки, оскільки саме такий цикл розведення мають дворічні культури. Крім того, сьогодні фактично не створюються державні страхові запаси насіння, як це передбачено законодавством. От і

доводиться притримувати запаси насіння на випадок можливого пересівання деяких площ, а це призводить до значних збитків: поки ми зберігаємо насіння, відсотки за банківськими кредитами зростають. Тож сьогодні перед нами стоїть завдання змінити ситуацію. Скажімо, всі наші обласні об'єднання перетворено у підприємства, які й працюватимуть із замовниками.

— Погляньмо на забезпечення насінням з такого боку: відомо, що кожна господиня має на своєму городі як мінімум кілька сортів картоплі, причому періодично намагається міняти сорти, «щоб картопля не виводилася». Отже, чи вдається вам забезпечувати умовну господиню чи колективне господарство новими сортами тієї ж картоплі? А крім того, яке ваше ставлення до появи можливого конкурента?

— До можливих конкурентів ми ставимося нормально. Головне, щоб вони працювали у рамках вітчизняного законодавства. А щодо забезпечення населення різними сортами насіння овочевих культур, то кількість їх гібридів нині сягає 250 видів. Тож і населенню, і колективним та фермерським господарствам є з чого вибирати. Але за умови відкриття науково-дослідного інституту ми могли б створювати нові національні сортові ресурси, які були б адаптовані до тієї чи тієї кліматичної зони. Щодо картоплі, то тут усе нормально: є відповідний інститут, розробляється програма поліпшення розвитку картоплярства. В даний час в Реєстр сортів занесено 38 сортів картоплі як вітчизняної, так і зарубіжної селекції. Сорти картоплі, в основному Українського інституту картоплярства, такі як Лугівська, Бородянська рожева, Світанок Київський нічим не поступаються, а за деякими параметрами і переважають сорти зарубіжної селекції. Цих та інших сортів, які користуються попитом у споживачів, ми виробляємо вдосталь і маємо змогу через свої насіннєві бази в областях повністю забезпечити споживачів.

Інша справа, що в останні два роки навколо картоплі почалися, інакше не можна назвати, інтриги. Скажімо, створюється організація «Укреліткартопля», на яку було покладено реалізацію еліти картоплі. Та не маючи своєї бази на місцях виробництва, ця організація не змогла нічого зробити. А невдовзі створюється асоціація «Картопля України», яка також не має своєї структури на місцях виробництва. Тому в даний час стало зрозуміло, що без організацій «Сортнасіннєовоч» споживачі не будуть забезпечені насінням картоплі високих репродукцій. Тому в деяких областях (Київській, Житомирській) контракти на закупівлю і реалізацію еліти картоплі взяли на себе організації «Сортнасіннєовоч». Гадаємо, що з часом це пошириться і на інші області, тож забезпечення насінням картоплі споживачів усіх форм власності значно поліпшиться.

— Але як тоді регламентується завезення насіння з інших країн?

— Справді, сьогодні в Україну частково завозиться насіння з інших країн. Насамперед, це обумовлено тим, що в нас, як я казав, недостатньо власних гібридів та високоякісних сортів. Ввезення насіння в Україну з інших держав проводиться згідно з заявками виробників товарних овочів за погодженням з Мінсільгосппродом України, Державною комісією випробування та охорони сортів та Укрголовдержкарантином. Це в основному насіння капусти пізніх сортів з Голландії, Німеччини, Азербайджану та цибулі з Узбекистану. А що привозне насіння має значний попит, то це ще й пов'язано з кращим його фасуванням. Проте поряд із завезенням гібридів насіння, чим займаються серйозні фірми, які дбають про свою репутацію, в Україну часто потрапляє насіння дуже низької якості — хоча воно також в гарних упаковках. Бо, на відміну від вітчизняного, якість імпортного насіння фактично не перевіряють. Тож з метою захисту споживача слід налагодити його контроль. Ще раз наголошую, що ми не проти конкуренції, але конкуренція має бути здорова. До того ж нам не варто забувати про вітчизняного товаровиробника та потрібно дбати про збереження вітчизняних традиційних сортів. Зазначу при цьому, що в Угоді про партнерство та співробітництво між Європейським Союзом та Україною сказано про необхідність тимчасових обмежень на ввезення імпортного насіння, з метою захисту галузі від надмірної конкуренції.

— А коли в Україні є надлишок насіння, чи продаємо ми його за кордон?

— В основному поки що ми торгуємо з Росією, Молдовою, Азербайджаном, прибалтійськими державами, але плануємо незабаром вийти і на Європейський ринок — для цього у нас є всі можливості.

— Чи є загроза, що обсяги вирощування вітчизняного насіння скорочуватимуться й надалі?

— Така загроза є, бо хоча поки що нам вдалося зберегти виробництво, та якщо підприємства почнуть виходити з об'єднання і не працюватимуть в одному напрямі, то це загрожує розвалом налагодженої системи. Адже окремому підприємству буде невигідно займатися насінництвом. Тому ми вже сьогодні ставимо перед Міністерством сільського господарства і продовольства питання про перетворення нашого об'єднання на асоціацію. Інакше насінницькі радгоспи, ставши колективними господарствами, перестануть вирощувати насіння.

— Але ж силою нікого не змусиш вирощувати, скажімо, не петрушку, а насіння петрушки, не огірки, а насіння огірків. Отже, потрібно ці господарства якось зацікавити?

— Одним із таких важелів зацікавлення має бути держзамовлення, а відтак відповідні кредити. Крім того держава має відшкодувати сортові надбавки за вирощене елітне насіння.

— Чи не могли б ви розповісти, як справу вирощення насіння поставлено в інших країнах, зокрема в Голландії?

— Там це справа окремих фірм, які займаються селекцією нових сортів і гібридів та розмножують їх. Причому вирощують насіння здебільшого в інших країнах. Зокрема в латиноамериканських та середньоазіатських, а також розпочали роботу в Польщі, Угорщині та Болгарії. А в Голландії лише доводять насіння до високої якості та розфасовують. А якщо хочуть виробляти насіння «чужого» сорту, то мусять купляти ліцензію.

— У цьому зв'язку, яким ви бачите майбутнє насінницької галузі у нас?

— У даний момент, коли ми працюємо в умовах відсутності кредитів, створення сортових ресурсів, проведення міжобласних поставок та забезпечення товаровиробників насінням вимагає нових шляхів розв'язання цієї проблеми. Для цього ми використовуємо такі механізми, як обмін насінням, заготівля його під реалізацію, а також за одержані кредити. А в майбутньому, гадаю, що рано чи пізно набере чинності Закон «Про насінництво», що сприятиме розвиткові галузі.

Вів розмову **Сергій ЛАВРЕНЮК.**

Стратити не можна помилувати,

або Де поставити кому в шахтарських справах

(Початок на 3-й стор.).

Там, на шахті вугільній...

Уряд розуміє, що тільки наведенням порядку проблем шахтарів не розв'язати. Він продовжує комплексно вирішувати питання, що мають вивести вугільну галузь із кризи.

З червня цього року офіційно визнано, що вугільна галузь повинна фінансово підтримуватися державою. Підтримку вирішили надавати диференційовано. Усі шахти розподілено на три групи:

перша — 18 прибуткових шахт, на яких виручка від реалізації продукції в оптових цінах забезпечує покриття витрат по собівартості. Цим шахтам держдотація не передбачена;

друга — 58 прибуткових шахт, на яких виручка від реалізації продукції в оптових цінах забезпечує покриття витрат по собівартості і частково за рахунок прибутку. Цим шахтам визначена першочергова державна підтримка на технічне переозброєння та розширене відтворення в розмірі 17 трильйонів карбованців. За рахунок цього передбачено ввести 93 нові лави;

третя — 160 збиткових шахт. Для них планується виділити кошти в сумі 127,8 трильйона карбованців.

Одночасно для забезпечення фінансування видобутку вугілля підготовлено пропозиції щодо виділення 35 трильйонів карбованців, які будуть розглянуті під час уточнення показників державного бюджету на 1996 рік.

Урядом також профінансовано закупівлю підприємствами Міненерго вугілля на суму 8 трильйонів карбованців. Це теж пряма дотація вугільної галузі, яка отримає живі гроші і зможе спрямувати їх на виплату зарплат.

Слід зазначити, що вперше уряд наполягає на тому, щоб дотаційні гроші платили не взагалі, а лише під конкретне вугілля з розрахунку 35 доларів на 1 тонну продукції.

Передбачено також прямі «вливання» коштів на роботи із закриття шахт у сумі 25 трильйонів карбованців, на геологорозвідувальні роботи — 6 трильйонів карбованців, на передання соціальної сфери з балансу шахт до комунальної власності — 15 трильйонів карбованців та інші.

Василь ЮРИЧКО,
«Інтерфакс-Україна».

Свидетельство № 6156 от 18.11.93 г., государственный регистрационный № 0886644 ГП Украинского государственного концерна местной промышленности «Укрместпром», выданное Печерской районной госадминистрацией, в связи с утерей считать недействительным.

Арбитражный суд Луганской области (г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-а) возбудил дело № 27/11 о банкротстве фермерского хозяйства «Агробиапис», юридический адрес: 349601, с. Лиман Старобельского района Луганской области, ул. Зеленая, 50. Расчетный счет № 405707 в Старобельском отделении АК АПБ «Украина», МФО 304245.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Арбітражний суд Тернопільської області (282000, м. Тернопіль, вул. Грушевського, 8) за позовом ДПІ по Збаразькому району порушив справи про банкрутство:

1. Малого підприємства фірми «Наташа», Тернопільська обл., м. Збараж, вул. В. Великого, 10, р/р в Збаразькому відділенні акціонерно-комерційного банку «Україна» № 468125, справа № 226/4.

2. Малого підприємства «Калина», Тернопільська обл., м. Збараж, вул. Б. Хмельницького, 2, р/р в Збаразькому відділенні акціонерно-комерційного банку «Україна» № 468086, справа № 449/6.

3. Виробничо-комерційної фірми «Фламінго», Тернопільська обл. м. Збараж, майдан І. Франка, 18, р/р в Збаразькому відділенні акціонерно-комерційного банку «Україна» № 00600080, справа № 470/6.

Просимо всіх кредиторів і можливих санаторів подати заяву в арбітражний суд протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Урожай-96

Кінець нивочці, кінець, будемо плести вінець

● *Чернівецька область*

Незважаючи на весняну посуху, хлібороби села Припруття Новоселицького району зібрали з перших скошених площ по 42,8 центнера пшениці. По 37 центнерів гороху дає кожний гектар у колгоспі «Хлібороб» Хотинського району.

Загалом по області врожайність колосових поки що становить 22 центнери. Передбачають, що цей показник згодом буде вищий на 4—5 центнерів. За прогнозами спеціалістів, очікують на недобір зернових. Однак втішає те, що є добрі види на врожай кукурудзи.

З 88,9 тисячі гектара вже скошено та обмолочено зернові на 8 тисячах.

Державний та регіональний контракти почали виконувати лише окремі господарства.

● *Одеська область*

Завершуються жнива на Одещині: з 740 тисяч гектарів ранніх зернових і бобових уже впорано близько 600 тисяч. Першими закінчили обмолочування хлібів механізатори Кілійського району. Тут найвища в області урожайність — 26,3 центнера зерна з гектара, а озима пшениця дала майже по 29 центнерів. Це результат того, що в районі вища, порівняно з сусідами, культура землеробства, та й добра організація жнивних робіт. Завершили жнива й Ізмаїльський, Саратський, Болградський, Ренійський, деякі інші райони. Залишаючи загінки в Причорномор'ї, чимало комбайнів з екіпажами прямують на підмогу в північні регіони України, зокрема на Полісся. Загалом в Одеській області середня врожайність — близько 18 центнерів зерна з гектара. Після жнив вона навряд чи істотно зміниться. Зважаючи на недобір зерна, спричинений сильною посухою, сесія обласної Ради народних депутатів дещо знизила регіональний контракт: замість 330 тисяч тонн хліба тепер намічають закупити 281 тисячу тонн. Для нагальних внутрішніх потреб, вважають спеціалісти, цього має стачити.

Анонс

Рости, рости, соняшнику!

Щороку в Запорізькій області соняшником засівають близько 240 тис. га — четверту частину орних земель. За оцінками фахівців,. ті самі 380 тис. тонн «соняшного насіння» можна отримувати і на половині займаних під цю культуру площ.

На думку організаторів першої міжнародної виставки «Соняшник-96», яка відбудеться в Запоріжжі з 25 по 27 липня і підготовлена відповідно до проекту TASIS, для цього треба лише запровадити інтенсивні технології, використати надійну високопродуктивну техніку, якісний насіннєвий фонд, добрива, гербіциди. Де все це взяти? Західні експерти — розробники проекту «Сприяння виробництву соняшнику в Запорізькій області» переконані: українські господарства, котрі займаються вирощуванням олійного насіння, в змозі самі фінансувати себе і отримувати непогані врожаї. Для цього в області є всі передумови.

Виставка, на яку з'їдуться представники 30 фірм з різних регіонів України, країн близького і далекого зарубіжжя, які спеціалізуються на виробництві і переробленні цінної технічної культури, — своєрідний проміжний етап одного з проектів TASIS, який стартував у жовтні 1994 року. За цей час іноземні експерти вивчили досвід місцевих селян, після чого взялися до узагальнення, рекомендацій, що їх викладено у брошурі, відеофільмі. Створено також консультаційну службу.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Спорт

Табло Олімпіади

Стрільба. Пневматична гвинтівка. 10 м. Жінки. Рената Малер (Польща). Пістолет. 10 м. Чоловіки. Роберто Ді Донна (Італія). Жінки. Ольга Клочева (Росія).

Дзюдо. Чоловіки. 95 кг. Девід Дуйє (Франція). Жінки. 72 кг. Сунь Фуньмін (Китай).

Фехтування. Шпага. Чоловіки. Олександр Бекетов (Росія).

Важка атлетика. 54 кг. Халіл Мутулу (Туреччина).

Плавання. 100м Брас. Чоловіки. Фредерік Дебургрейв (Бельгія).

Баскетбол. Жінки. Україна—Зімбабве — 81:65. Чоловіки. Литва—Хорватія — 83:81. США—Аргентина — 96:68.

Волейбол. Жінки. Україна—США — 0:3.

Водне поло. Україна—Румунія — 6:6, Хорватія—Греція — 8:5, Україна—Італія — 6:8, Росія—Югославія — 9:9, Угорщина—Німеччина — 9:8.

Футбол. Аргентина—США — 3:1, Португалія—Туніс — 2:0, Мексика—Італія — 1:0, Угорщина—Нігерія — 0:1.

«Борисфен» - «висох», залишився самий ЦСКА

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 1-й тур.

Прикарпаття—Ворскла. 0:2. 5000 глядачів. 0:1 Шарій, 38, 0:2 Чуйченко, 71. **Чорноморець—Нива (Вінниця). 0:0.** 3000. **Дніпро—Кривбас. 2:1** 6000. 0:1 Громов, 45, 1:1 Мороз, 63, 2:1 Багмут, 83, з пенальті. **Металург—Торпедо. 2:0.** 8500. 1:0 Полтавець, 42, 2:0 Бабій, 70, з пенальті. **Карпати—Кремінь. 4:0.** 3000. 1:0 Зуб, 57, з пенальті, 2:0 Колесник, 78, 3:0 Дудник, 80, 4:0 Покладок, 82. **Таврія—Шахтар** — гратимуть 17 серпня.

ЦСКА (Київ)—Динамо (Київ). 0:1. Беженар, 40, з пенальті.

ЦСКА: Рева, Левченко (Поляков, 68), Панасюк, Закарлюка, Яремко, Уляницький, Амілєхін (Гончаренко, 60), Костишин, Кучірко, Гогіль (Вуз, 46), Цихмейструк.

Динамо: Шовковський, Лужний (Похлєбаєв, 74), Беженар, Головко, Шматоваленко, Хацкевич, Максимов, Калитвинцев, Кардаш (Белькевич, 56), Ребров (Леоненко, 46), Шевченко.

Попереджено Левченка, Головка, Реброва.

Суддя Панчик (Сімферополь).

20 липня. Київ. Національний спорткомплекс «Олімпійський». 3500 глядачів.

Останні дні перед стартом шостого національного чемпіонату були переначичені інтригуючими подіями, що тримали в напрузі широкий болільницький загал і, зрозуміло, тренерів, гравців, суддів, функціонерів, а також, як ви вже здогадалися, нашого брата журналіста, якому тільки й подавай сенсації. Але про все по черзі.

Минулого четверга в динамівському клубі майстрів відбулася надзвичайна (останнім часом-звичне, пробачте за каламбур, слово для нашого футболу) конференція Професіональної ліги. Засідання почалося з того, що присутній 61 представник клубів із 64 учасників ПФЛ прослухав гімн ліги, який написали відомі митці: композитор Геннадій Татарченко та поет Юрій Рибчинський. Цей твір був щиро схвалений тучною овацією.

Президент ПФЛ Григорій Суркіс повідомив, що між очолюваною ним організацією та Федерацією футболу України підписано угоду. Ліга відтепер проводитиме головні національні змагання, а федерація отримуватиме 20 відсотків від заявочних внесків і 30 відсотків від комерційного прибутку ПФЛ.

На момент проведення конгресу лише один клуб вищої ліги — запорізьке «Торпедо» — не сплатив вступного внеску. Отже, перебування автозаводського колективу у вищій лізі зависло на волосинці. Добре, що земляків підтримав президент «Металурга» Віктор Межейко та інші учасники. Одне слово, дали торпедівцям добу на те, щоб вони переказали до каси ПФЛ 27 929 доларів США (у карбованцевому еквіваленті). В іншому разі місце «Торпедо» в чемпіонаті віддали б СК «Миколаїв». Що ж, цього разу гроза обминула запоріжців. Внесок було зроблено, і «Торпедо» врятувалося. Але все ж виникають сумніви щодо фінансової спроможності клубу. Бережи Боже його від нових потрясінь.

Ну, а ситуація з київським армійським клубом сьогодні, гадаю, у всіх на вустах. 16 липня на зборах його засновників переобрали президента (Дмитра Злобенка замінив Михайло Грінштон) і змінили назву клубу. Відтепер він називається виключно ЦСКА.

До останнього моменту трималося в таємниці, яким складом гратиме армійський колектив у вищій лізі. У стартовому — вийшло тільки четверо гравців, які виступали за «ЦСКА-Борисфен» у попередньому чемпіонаті: Рева, Левченко, Уляницький та Цихмейструк. А де ж решта, де Бернд Штанге та група футболістів дніпропетровського «Дніпра», яка пройшла передсезонну підготовку з армійцями? На це запитання я попросив відповісти віце-президента ЦСКА Віктора Додонова.

—Ситуація, що виникла, болюча, — сказав він. — І виникла вона не сьогодні. Повідомлю, що всім гравцям команди виплатили заборгованості, що накопичилися за два останніх місяці (зарплату та преміальні). Провідні футболісти — Волосянко, Пушкуца, Ревут, Закотюк та інші — мали з'явитися на матч із динамівцями. Але вони не приїхали. Що ж, розбиратимемося. Стосовно дніпропетровців, то і тут потрібен час для з'ясування обставин. Головним тренером команди (це продумане колективне рішення) призначено Володимира Лозинського — відомого у минулому гравця, а нині авторитетного фахівця. Не поступаються йому й помічники — Володимир Безсонов та Геннадій Литовченко.

—Вікторе Гур'яновичу, а ви вірите в те, що всі ці футболісти зрештою виступатимуть за ЦСКА?

—Хочу вірити в це. В усякому разі керівництво клубу робитиме все від нього залежне, щоб саме так сталося...

Отже, чемпіонат стартував. Ослаблена армійська команда чинила впертий опір чемпіонові і провела поєдинок гідно. Динамівці, безперечно, намагалися не розкривати всіх можливостей. Адже за грою спостерігав Ернст Докупіл — головний тренер віденського «Рапіда». А з цим клубом, як відомо, наші земляки незабаром сперечатимуться в Лізі чемпіонів.

Успішно дебютувала у вищій лізі полтавська «Ворскла», яка на виїзді переграла досвідчене «Прикарпаття». І головні дійові особи в полтавців знайомі всім — Шарій та Чуйченко. Приємний факт.

І наостанок. Футбольний клуб «Динамо» (Київ) влаштував родинне свято, на якому присутні тепло привітали із 70-річчям чудового тренера Олександра Васильовича Леонідова, який вивів у широкий футбольний світ Олега Блохіна, Володимира Онищенка, Валерія Зуєва, Віктора Кондратова, Олександра Даміна, Сергія Мізіна та багатьох інших зірок. Васильович продовжує готувати якісну зміну для рідного клубу, для України. Щастя, здоров'я й удачі вам, дорогий для багатьох учителю!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: Сергій Беженар реалізовує пенальті, призначений у ворота ЦСКА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Фестивалі

ПІК «СБ» ПІДКОРИВСЯ РУСЛАНІ

Традицію українських перемог на «Слов'янському базарі» продовжила цього року львів'янка Руслана Лижечко. Вона полонила журі власною обробкою пісні «Дикі гуси» та української колядки. У першому турі 23-річна виконавиця вийшла у лідери, незважаючи на те що оркестр М. Фінберга уповільнив темп. У другому турі всі судді поставили співачці по «десятці». Загалом Руслана набрала 270 балів, що й дало їй можливість отримати гран-прі та премію 10 тисяч доларів.

Перша премія дісталася запальному турецькому виконавцеві Хакану Озкайї (258 балів), друга грузинці Майї Каркарашвілі (257 балів). Третьою стала росіянка Тетяна Анисимова, яка не дала зійти на п'єдестал Іскуї Абалян (Беларусь), випередивши її на одне очко.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Вітебськ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 218890.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311134.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.